

Jože Smertnik

Preizkušnja

Nevšečnosti, ovire, krize so zato tu, da se jih premaga. Po njih se merijo sokolske sile. Ko bi jih ne bilo, bi bilo Sokolstvo sploh nepotrebno. Sokolsko življenje ne pozna počitka, praznovanje pomeni zastoj in prinaša pogubo.

Takole približno je bilo razporeženje na letošnji glavni skupščini Sokolske župe Celje, ko je bil sprejet soglasno predlog, da se bo vršil dne 12. junija 1938 osemnajsti župni zlet v Celju.

Posamezni glas iz dežele: »Kovačeve proste vaje so za podeželska društva, za čete, trd oreh« — so navzoči načelniki v jurišu zbrisali iz navdušenega obiležja. Le naprej, brez miru... Na delo!

Mimo vseh tegob vsakdanjega življenja, velikih svetovnih in malih domačih dogodkov, vztraja Sokolstvo pri svojem začrtanem delu, zavedajoč se, da koristi svoji domovini najbolj, ako v miru, premišljeno in vztrajno gradi svoje domovje in ga kot mravlja urejuje ter usposablja svoje pripadnike duhovno in telesno za obrambo domovine in kralja. Izven in nad strankami stoječ, zamore ravno Sokolstvo dvigniti narod iz omrtvelosti in zagrenjenosti. Kardar gre za obstoj naroda, za biti ali ne biti, se pokaže prava veličina moralne sile in življenjske energije posameznika. Ob takih usodnih trenutkih, se včasih dogodi, da odrečejo celo razne odlične »špice« naroda, ki sicer rade zavzemajo voditeljska mesta in se umaknejo v

varno zatišje, kjer čakajo, da mine vihar... So pa tu poedinci, ki so sicer v življenju neopaženi, mali, tihi delavci, ki v trenutku narodove preizkušnje zrastejo iz samega sebe in pokažejo neizčrpn vir notranje sile svojih moralnih zakladov. In taki junaki odločajo v najusodnejših trenutkih usodo naroda.

V sokolski šoli se vzgajajo taki junaki. Njih število raste. Slabiči odpadajo. Za jedro gre! A to jedro je zdravo! V Sokolstvu so združene vse sile, na katerih počiva in raste nacionalni, materialni, etički in socialni svet. In kakor vpliva ta svet na nas Sokole, tako hočemo tudi mi Sokoli vplivati na ta svet in življenje okrog sebe s svojimi duševnimi vrlinami in s svojim vzgojnim delom.

Sokolsko vzgojno nacionalno delo stremi za ustvaritvijo višjega kulturnega tipa jugoslovenskega človeka, ne oziraje se na pleme, vero in stan, ki bo branil ob vsakem času pred sovražnikom edinstvo jugoslovenskega naroda in neodvisnost naše države. Sokolstvo hoče duhovno zediniti jugoslovanski narod, ki mu hoče dati in ohraniti največjo moč, katera mu s svojim neprestanim dviganjem, spopolnjevanjem in jačanjem zagotavlja nepremagljivo in trajno življenje v neskončni čvrstoči, globoki zavesti in neminljivem navdušenju. Ta svoj namen hoče doseči Sokolstvo s harmonično telesno, moralno in duševno vzgojo v popolni enakosti, v bratski ljubezni in človečanstvu in na vseh lastnostih čistih in kremenitih značajev.

Sokolska župa Celje se pripravlja sedaj na svoj župni zlet, ki bo pred vso javnostjo preizkušnja dela in naporov. Vse se veselo pripravlja na to svečano preizkušnjo, vse se napenja, da jo častno prestane.

Sokolsko Celje pa se pripravlja, da Vas sprejme, dragi bratje in sestre kot svoje drage goste, kot neustrašene, viteške borce za čast jugoslovenske zastave.

Svoji k svojim!

S filmsko brzino se pred našimi očmi odigravajo dogodki, ki bodo tvorili, ko nas več ne bo, obširno gradivo onim, ki bodo pisali zgodovino.

V viharju, v katerem nastaja novo lice sveta, vsak narod krčevito išče zaslombe za svoj obstoj. Z večjo in manjšo spretnostjo se ustanavljajo zveze, ki pač morajo šele dokazati upravičenost svojega obstoja.

V tem nemiru, v tej splošni nervozni se naslanja vsak narod predvsem na svojo lastno moč, ki temelji na izkušnjah v boju za svojo eksistenco.

Za nas Jugoslovane, za nas Slovence pa posebej nastaja s spre-

membo zemljevida na naših mejah znova zahteva po gospodarski osamosvojitvi in gospodarski neodvisnosti.

Na čelu članka smo zapisali besede »Svoji k svojim!« Te besede so bile bojno geslo našega narodnega boja v Avstriji. Kot mnogo drugih dobrin smo sprejeli tudi to geslo od bratov Čehov, ki so uspešnost teh besed sijajno dokazali v boju za nacionalni preporod Češke, Moravske in Šlezke.

Temelj našemu nacionalnemu odporu proti ponemčevanju naše zemlje je bila naša gospodarska osamosvojitvev. Ni treba podčrtavati, da je gospodarsko podprt in gospodarsko neodvisen človek neprimeren samozavestnejši od onega, ki je odvisen. Zato je zasluga onih, ki so ustanavljali med nami zadruge, ki so bile prvi korak k narodni osamosvojitvi, ogromna.

Če pogledamo danes 50 let nazaj, moramo z občudovanjem kloniti pred onimi, ki so te zadruge ustanovili. V nenavadnem zaletu je vso slovensko zemljo prepletla vez naših slovenskih posojilnic, ki so v kratkih letih iztrgale našega malega človeka iz rok narodnih nasprotnikov, ga privezale nase in mu dale trdno podlago za gospodarsko neodvisnost, za gospodarski obstoj in napredek. Te zadruge so se združile v zveze, zveze v banke in že v prejšnji Avstriji je tvorilo slovensko denarništvo ogromno silo, ki je bila hrbtenica našega nacionalnega in gospodarskega obstoja. Na to denarništvo se je pred vsem naslonil naš kmet. Razumništvo pa je smotreno delalo dalje: treba je bilo slovenskih obrtnikov in trgovcev, kajti le s temi stanovi je bilo mogoče dobiti v svoje roke, posebno na Spodnjem Štajerskem mesta in trge, kjer so bogateli sinovi naših mater, ki so materni jezik poznali le tedaj, ko je koristil njihovemu zaslužku. Ni bilo skoro večjega kraja v naši ožji domovini, kjer ni bohotno klilo odpadništvo, ta najogabnejši nestvor na narodnem telesu. Družba odpadnikov je sesala našo najboljšo kri, bila pa je v službi tujca. Proti tej, skoraj nepremagljivi sili je bilo treba nastopiti s primernimi gesli. Ko je bil pritisk najhujši in ko že skoraj ni bilo upanja na uspeh, so čarobne besede »Svoji k svojim!« priletele iz bratske češke zemlje in se začele uveljavljati v slovenskih krajih.

Uspeh je bil nepričakovan. Od leta 1908. do leta 1914. je pod geslom teh blagoslovljenih besed nastal temeljit preobrat. Obrtniki, trgovci, podjetja, prosti poklici so rastle kot gobe iz tal: bili so to ljudje ne le našega jezika, temveč tudi narodne zavesti. Skoro vsa mesta in vse gospodarstvo Kranjske, Goriške in Trsta, je kar čez noč dobilo skoro slovensko lice. V trgih in vaseh Spodnje Štajerske so se naselili v velikem številu mladi slovenski trgovci in obrtniki in tudi v mestih se je naš živelj gospodarsko močno uveljavil. Vse to je bila posledica gesla »Svoji k svojim!« Brez pritiska je narod ravnal po teh besedah; prisilil pa je one, ki od nas živijo, da so nas spoštovali.

Z državnim preobratom so dobila naša mesta popolnoma narodno lice. V resnici pa je ostalo mnogo takih, ki se z izvršenim dejstvom niso sprijaznili. Hočejo sicer slej kot prej pri nas živeti, pa se vendar nočejo vživeti v nove razmere. Dogodki zadnjih dni in bodočnost posebno nam Slovencem, imperativno nalagajo dolžnost, da gospodarski neodvisnosti posvetimo vso svojo pozornost. Poučevati je treba posebno mladino, kar je v prvi vrsti dolžnost staršev, učiteljev in duhovnikov. Pričeti moramo sami pri sebi, potem pa opozarjati tudi druge. Vsak dinar, plačan tujcu, ki dela proti nam, ki vidi svojo bodočnost le v tuji državi, ki šola tam svoje otroke, ki našega kulturnega življenja ne pozna in se mu ogiba, ki našega jezika ne spoštuje in ki živi pri nas le, da se mu tu dobro godi, je narodna izguba. Zato je dolžnost nas vseh, da v vsem svojem življenju živimo po geslu »Svoji k svojim!«

Ne le naši sosedje, tudi mi nočemo ničesar tujega! Hočemo le ostati na svoji zemlji svoji gospodarji in nočemo biti podlaga tujčevi, najmanj seveda odpadniški peti!

Zato: »Svoji k svojim!«

Sokolstvo se je poklonilo svojemu Kralju

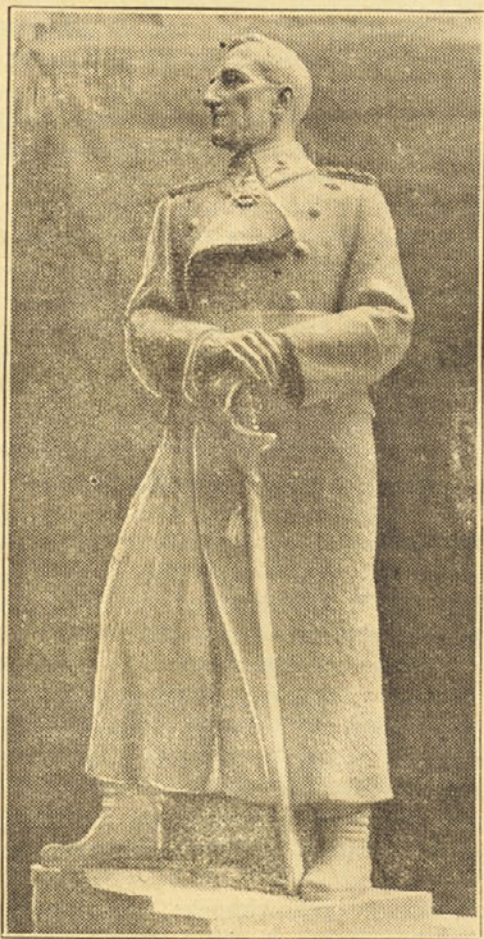
Na postajah od Maribora in Zagreba do Rakeka vstopajo deputacije in večje skupine Sokolov. V Ljubljani prikoraka ogromna sokolska struja in zasede poseben vlak. Javit se gredo svojemu Vodji. Povedat mu hočejo, da se je okrog njih po njegovem odhodu sicer marsikaj izpremenilo, a oni so ostali pogumni in vitežki, kakor jih je on učil s svojim vzgledom, kakor so bili tedaj, ko jim je izročal zastave in meč. Na obrazih je dostojanstven mir. Povsod red in prava sokolska disciplina.

Bližamo se državni meji in veter nam prinaša od onstran pozdrave: duh brinja in borovcev. Misli nam uhajajo k sokolom brez gnezd. Težko je sokolom, če jim porušijo gnezda. V uteho pa nam je dejstvo, da so Sokoli ostali in si bodo znali z našo pomočjo zgraditi nova gnezda.

Na Rakeku so hiše, razen postaje in javnih poslopij, okrašene z zastavami. Na trgu so postavljeni mlaji. Članstvo in naraščaj se v oddelkih uvrsti v lep sprevod, ki krene s 65 prapori in dvema godbama v strumnem koraku in obhodi Rakek. V četrstopih korakajo zdravnik z delavcem, častnik s kmetom, učiteljica s služkinjo. Vsem žari v obrazu isti ponos, ki ga vliva Tyršev duh in daje licu posebno plemenite poteze mehke in odločnosti obenem. Človeku srce radostno utripa, ko vidi to prostovoljno armado, ki je ne družijo noben pritisk in ne pričakuje za svoje delo nobenega plačila. Pač pa se ta armada zaveda, da bo morala doprinašati vedno nove žrtve.

To dejstvo pa je ne odbija od dela, nasprotno: vedno številnejša je, vedno požrtvovalnejša in vedno večja je njena zavest, da vrši plemenito delo.

Prapori so zbrani okrog spomenika. Na trgu je mir in ni potrebno zato posebno povelje. Aleksander je med nami. Njegov pogled je usmerjen proti jugu, kjer ljudje čutijo kot mi. Godba intonira veličastni koral. V svojem govoru je starešina ljubljanske župe

br. dr. Pipenbacher še enkrat podčrtal besede pokojnega kralja: »Od Sokola pričakujem, da bo zdrav vzgojitelj mladine, pobornik bratstva in ljubezni, zaščitnik velike jugoslovenske misli in nositelj viteškega in nacionalnega duha. Pri vseh svojih članih naj krepí in razvija plamen rodoljubja in plemenitega navdušenja in naj postane šola državljanskih vrlin«. In še je govoril z besedami pokoj-

nega kralja: »Ne pozabite, da se morate za svoj sijajni polet in za svoje podvige zahvaliti veliki zedinjeni Jugoslaviji. Ne pozabite, da ji pripadate z vsem svojim čutenjem in z vsemi svojimi deli, da živite samo za Jugoslavijo in za jugoslovensko idejo«.

Godba je zaigrala »Pesem sokolskih legij«, ki so jo peli vsi navzoči. Savezni prvi podstarešina br. Gangl se je v lepem govoru poklonil velikemu Kralju in poslal v imenu 5259 navzočih sokolskih pripadnikov udanostno brzojavko njegovemu Sinu, našemu sokolskemu bratu. Ob zvokih državne himne smo vsi ponovno prisegli zvestobo mlademu kralju in narodu. Položenih je bilo mnogo prekrasnih vencev.

Posebna čustva so nas obšla, ko je napovedovalec javil, da sta bila položena venca koroškega in notranjskega obmejnega okrožja. Nekdaj smo prirejali sokolske tabore v krajih, kjer danes ni več dovoljena naša beseda. Kljub temu se pri nas nekateri borijo za »pravice slovenskega jezika« in se samo v posebno svetlih trenutkih malo potolažijo z beneškimi Slovenci.

Godba je zaključila svečanost z mogočno »Hej Slovani«, ki so jo navdušeno peli vsi navzoči. Taki prizori ostanejo neizbrisno v spominu. Bratje in sestre, le naprej, brez miru, kajti mi izpolnjujemo naročilo tistih, ki so padli za veličino domovine!

Potovanje sokolskega naraščaja

O vrednosti in koristi potovanja ne bom izgubljal besed. Od srednjeveških obrtniških pomočnikov, preko študenta pretekle dobe, ki si je na poti prepeval:

»Ko študent na rajžo gre,
dobro pije, dobro je!«

do sodobnega dijaka, ki razpolaga s Ferijalnim savezom in drugimi ugodnostmi, so mladi ljudje vedno potovali križem sveta, da se česa nauče iz odprte knjige življenja in prirode. Tudi Sokolstvo, ki je organizacija neprestanega razvoja in izpopolnjevanja, je vključilo v svoj delovni program potovanja, da tudi na ta način doprinese svoj delež k telesnemu in duhovnemu razvoju svojih mladih pripadnikov.

Ob prvem razvoju organiziranega počitniškega potovanja naših naraščajnikov naj podčrtam nekaj smernic, ki naj označijo poseben pomen potovanja sokolske mladine.

Sokol, kot telesnovzgojno društvo bo seveda predvsem upošteval s motrenim, potujočemu bratu primernim načrtom, pešačenje, ki naj mlademu popotniku krepí in utrja mišice, ga vodi v vztrajnosti in prenašanju večjih telesnih naporov. »Vojaška uredba!« je zahteval Tyrš. Sokolu je prva dolžnost, da zviša brambeno silo na-

roda. Pešačenje na večdnevnom potovanju nalaga popotniku že nekaj naporov, ki jih mora s silo svojih mišic in svoje volje premagati. V tem je velika vzgojna vrednost potovanja, ki ga moramo pravilno oceniti in ga koristno vplesti v naš vzgojni sistem.

Ob spoznavanju domovine in njenih lepote, potujoči naraščajnik spoznava tudi sokolske prilike v raznih krajih. Pri boljših vzornejših edinicah bo črpal vzpodbude za delo v domačem društvu; ob spoznavanju težjih, neurejenih razmer bo spoznaval težave in nasprotstva, s katerimi se mora Sokolstvo marsikje boriti. Eno kot drugo bo, če je le v bistvu zdravo, poglobilo njegovo sokolsko prepričanje. Duhovno edinstvo jugoslovenskega naroda, ki je danes bolj razdvojen, ko ob zedinjenju, bo v mladih popotnikih našlo vnete in odločne zagovornike, kajti na svojem potovanju se bodo mogli prepričati, da je vera v duhovno edinstvo vseh treh naših plemen enako živa na severu in na jugu, kot na vzhodu in zapadu. Tudi naši narodno ogroženi kraji naj bi bili pogosti cilji naših potujočih naraščajnikov. Ob severni meji in v kočevski deželici srečujemo vsako poletje cele trume dijakov, ki prihajajo preko meje, da prebijejo svoje počitnice med svojimi sonarodnjaki in ker teh ni baš mnogo med našimi narodnimi odpadniki, ki dobivajo tako vedno nove vzpodbude za svoje efijaltsko delovanje. V takih krajih, zlasti v zapuščenih kočevskih hribih, kjer je naš živelj na lastnih svobodnih tleh potisnjen v defenzivo sprejemajo naši rojaki vsakega slovenskega človeka z odprtimi rokami.

Da bo potovanje naše mladine ustrezalo tem smernicam, je potreben nek določen red. Niti ena skupina (najprimernejše je potovanje v trojkah), ne bi smela na pot, ne da bi predložila vodstvu svojega društva podroben načrt potovanja. Na potovanju pa naj se naša mladina zaveda, da pripada sokolski družini in mora zato njeno vedenje biti popolnoma v skladu z zahtevami, ki jih stavi Sokolstvo svojim pripadnikom. Potovanje je najprimernejša šola za skromnost. Razvajenčki naj ostanejo doma! Na pohodu naj si naraščajnik pripravlja hrano sam; ko pa je pod gostiteljevo streho, naj strogo pazi, da ne zlorablja bratske gostoljubnosti.

V naši župi je dovolj društev pokazalo razumevanje za organizacijo počitniškega naraščajskega potovanja in prijavilo lepo število gostiteljev. Naš naraščaj pa naj dokaže, da je tega razumevanja in podpore vreden!

Bratje in sestre! V nedeljo 12. junija ne sme v naši župi ostati v omari niti en kroj, v skrinji niti ena narodna noša. V Celju bomo v krojih in v narodnih nošah. Bratje in sestre v meščanski obleki, ne pozabite doma znaka!

Sokoli v Krškem otvarjajo svoj dom

30-letnica obstoja Sokolskega društva v Krškem je šla predlansko leto neopažena mimo članstva, kot da bi društvo omagalo. V preteklem letu pa so se zdramile vse sile tega starega društva. Bratje so z novimi silami zgrabili za delo na vseh društvenih področjih in uspehi niso izostali. Največji uspeh je pač lasten dom.

Ob bežnem pregledu zgodovine tega društva vidimo, da je imelo sprva svojo telovadbo v šolski telovadnici. Iz te pa se je moralo na pritisk oblasti kmalu umakniti. Novo streho mu je nudila na to dvorana v stavbi takratne Vinarske zadruge, kjer je bil postavljen gledališki oder ter urejena telovadnica. Ko je to poslopje prešlo v privatno last, je društvo še nadalje ostalo v njem, seveda proti najemnini. Zaradi tesnih prostorov je bilo društvo primorano postaviti k dvorani še malo leseno garderobo.

Že zgodaj se je zbudila v članstvu želja po lastnem domu. Več let so Krčani zbirali fond za zgraditev Sokolskega doma. V ta fond so se stekali vsi dohodki mnogoštevilnih gledaliških predstav, vendar do izvedbe ni prišlo.

Sedanji društveni činitelji pa so malo smejeje pogledali resnici in potrebam domačega Sokola v obraz. Pred 9 meseci je društvo postalo lastnik stavbe, v kateri je imelo do takrat najete prostore. Kdo v Posavju ni poznal velike stavbe z dvorano in hlevom poleg »Hotela Gregorič« v Krškem? Gotovo vsak, ki je le enkrat videl Krško. Kdo si je kdaj mislil, da bo na istem prostoru kdajkoli stal ponosen Sokolski dom? Menda niti Krčani sami, ki so precej časa neverno odkimavali. Toda res je bilo, ker je kot vedno in povsod nad omahljivostjo zmagala živa moč in sila prepričanja v večini članstva, ki je z lastnimi rokami zgrabila za delo, da zgradi dom.

Kar se v treh desetletjih ni moglo zgoditi, se je z žilavo in uporno vztrajnostjo dogajalo pred očmi vseh. Odločnost in dobra volja bratov v Krškem pa je našla razumevanje tudi pri bratskem Savezu, ki je prizadevanju krških Sokolov izrekel priznanje s podelitvijo izdatne podpore. Tako krepko izraženo priznanje našega najvišjega vodstva je brate še bolj podžgalo in tako so bile v razmehoma zelo kratkem času izvršene vse potrebne priprave za prezidavo (nepotrebne stene podrte, material odvožen). Takoj nato so poprijeli zidarji in stavba je pričela v notranjščini dobivati povsem drugo lice. Zrastel je do novembra tudi že prvi prizidek in 1. decembra 1937 je bila v lastni dvorani zelo uspela akademija — najlepši dokaz novega vzleta. Preko zimskih mesecev je počivalo zidarsko delo, oživel pa so notranji prostori: telovadnica, oder itd. Uspete igre, članski večeri in mladinska akademija, so pričali o prerojenih silah društvenega gibanja, ki se v živahnem ritmu nadaljuje, da stopi krški Sokol pripravljen na veličastno proslavo otvoritve Sokolskega doma, ki bo dovršen do društvenega nastopa 6. junija t. l. Ob isti priliki bo tudi razvitje naraščajškega prapora.

6. junija bo praznik krških Sokolov, bo pa tudi praznik vseh, ki hočejo domovinski misli dati svoje moči in plemenito hotenje. Otvorjen bo nov, ponosen Sokolski dom, naraščajniki dobe svoj prapor — dve svetinji, ki zaslužita pozornost vseh bratov in sester naših sokolskih edinic v Posavju. K proslavi tega zgodovinskega dogodka naj velja vabilo krških Sokolov: »6. junija, v Krško zbor!«

TEHNIČNI DEL

Miloš Prelog

Vadbene ure za deco obojega spola

56. u r a

O s n o v a:

Razgibanje: Vadite za vaditeljem!
Ponavljjanje predelanih redovnih vaj s čim strumnejšim izvajanjem.
Stopanje po poševni gredi.
Pretegi z vrvjo; tekma dveh vrst.
Skok v višino z naletom; poljubno in tekmovalno.
Rokometna ena vrata.

Razgibanje: Vadite za vaditeljem!

U red zbor! S pozivom: »Delajte za mano!« vstopi vadiatelj na čelo reda in izvaja:

1. Menoma korak — tek (v izmenah daljšega in krajšega koraka, tudi po prstih ali petah).
2. Korakanje — zibanje lehti v vzročenu (izrazito s potiskom ramen nazaj) s prehodom v odročenu in nazaj v vzročenu.
3. Stoj! Kroženje z lehtmi v odročenu, dl. gor (krogi naj bodo prav majhni s povdarkom nazaj gor!).
4. Tek in kroženje z lehtmi v odročenu, dl. gor. Na dva poskoka se izvede eno kroženje, začetni gib je nazaj gor.
5. = 4. menoma kroženje z lehtmi z začetnim gibom naprej gor.
6. Korakanje — plazenje pod raznim orodjem.
7. Korakanje — plazenje čez razno orodje in zapreke.
8. Korakanje — plazenje pod raznimi zaprekami in preskakovanje nižjih zaprek (gred, stol itd.).
9. Stoj! S čelom not! Hiter predklon s predročanjem in vzklon.
10. = 9. »Bomo videli, kdo zna še bolje, noge morajo biti vedno napete in udariti je treba na tla s celimi dlanmi!«
11. Predklon — predročiti — dva ziba — vzklon.
12. Roke v bok! Kroženje trupa z menjanjem smeri.
Na desno! Dir po telovadnici in čez orodje!

Ponavljanje predelanih redovnih vaj s čim strumnejšim izvajanjem.

Redovne vaje, predelane v dosedanjih urah, zadostujejo deci, da se jo z lahkoto uvršča k raznim panogam, obvlada ter uvršča k nastopom. Pač pa pridobljeno znanje izpilimo, da se bo vsaka premena izvedla čim strumneje.

Stopanje po poševni gredi.

Gred ali kako bruno naslonimo, pritrdimo s kavljem ali privezemo z enim koncem na zvišen prostor, recimo na lestev ali kam drugam, tako dobimo poševno gred.

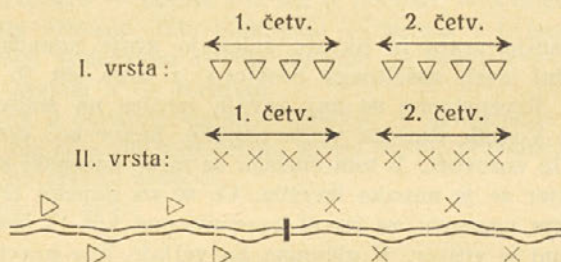
- A) 1. Stopanje navzgor s pomočjo tovariša (da ga prime za roko, druga je v odročenu) — obrat, sed raznožno in drsanje navzdol.
2. Stopanje navzgor s pomočjo tovariša — stopanje nazaj navzdol s pomočjo tovariša.
3. Stopanje navzgor v desno stran s pomočjo — obrat — stopanje navzdol v desno stran.
4. = 3. obratno.
5. Stopanje naprej navzgor brez pomoči — obrat — stopanje navzdol.
6. Stopanje v stran (v desno — potem levo) brez pomoči gor in dol.
7. Stopanje nazaj gor — obrat — nazaj dol brez pomoči.
- B) 1. Stopanje navzgor v odročenu — navzdol drsanje nazaj v sedu raznožno.

2. = 1. s spremniki (kroženje lehti, predklon, počep itd.).
3. Stopanje navzgor nazaj — dol tek.
4. Stopanje navzgor nazaj — obrat — stopanje navzdol nazaj.
5. Lezite navzgor v vzpori klečno za rokama — navzdol drsanje nazaj v sedlu raznožno.
6. Stopanje navzgor nazaj — leža vznak — drsanje navzdol v leži vznak.
7. Tek navzgor — sed snožno z desne strani in drsanje navzdol (potem z leve strani).

Pretegi z vrvjo; tekma dveh vrst.

Deco razvrstimo v dve prilično enako močni vrsti, ki tekmujeta med sabo za zmago.

1. Vrste razdelimo v četvorice, ki po vrstnem redu tekmujejo s četvoricami iz nasprotne vrste. Vrsta, ki ima več zmagovitih

četvoric, zmaga in dobi eno točko, pri enakosti dobi vsaka vrsta pol točke.

2. Enako tekmujejo šestorice (ali petorice itd.) in zopet dobi zmagovalna vrsta točko.
 3. Tekmuje vrsta proti vrsti in zmagovalna vrsta dobi točko.
 4. = 3. a prostore menjajo.
 5. = 3. a si dajo vrv na ramena in vlečejo s čelom obrnjeni proti koncu vrvi.
- Zmagala je vrsta, ki si je priborila več točk.

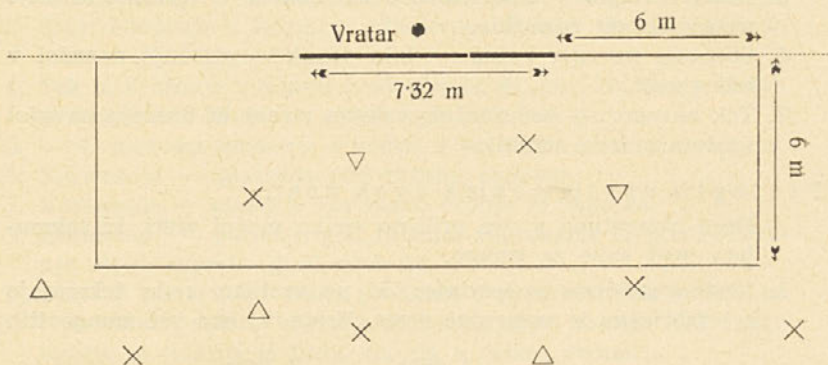
Skok v višino z naletom; poljubno in tekmovalno.

Danes bomo tekmovali! Vsako višino smeš preskočiti trikrat. Če tudi pri tretjem skoku (popravi) ne prideš čez vrvico, greš v posebno vrsto in se tekme dalje ne udeležuješ. Uspehe si vaditelj beleži in določi vrstni red. Prvaka se lahko primerno nagradi. (Tudi pri tekmovanju pazi na vzgojno plat!)

Rokomet na ena vrata.

Postavimo vrata, kot so predpisana na nogomet. V vrata postavimo vratarja, ostale razdelimo v dve skupini. Ti dve skupini tekmujeta v tem, katera spravi žogo večkrat v vrata.

Približno 6 m od vrat je začetni zaščitni prostor, iz katerega se ne sme metati v vrata, oziroma se met ne računa kot točka. Igralci obeh skupin se tako razvrste, da so nekateri branilci.

Ti branijo vrata in hkratu zalagajo svoje napadalce, ki so povečini izven zaščitnega prostora, z žogo, da jo mečejo v vrata. Prvenstveno se naj navaja igralce na smiselno podajanje. Vodnik pazi na večje napake, kakor so: dotik žoge z nogo in surovost. V tem slučaju se meče kazenski strel z mesta, kjer se je napaka izvršila. Če se pa napaka izvrši v kazenskem prostoru, se izvrši kazenski met kot 11 metrovka, ki jo brani le vratar. V glavnem pa veljajo ista pravila kot pri nogometu. (Dalje.)

Stane Burja

Vadbena snov

23. u r a

Krogi doskočno v gugu: Osnova: guganje — obrati.

Gug da sotelovadec.

1. V predgugu $\frac{1}{1}$ obrat v levo, s prekrizanjem jermenov — v predgugu $\frac{1}{1}$ obrat v d. (v prvotno veso) — ponovi obrate še enkrat — v zagugu seskok.

Gug vadi sledeče: predgug povečaš s predkolebom, iz tega predguga se spusti malo sklonjen (noge zadržiš v prednoženju) v zagug in zamahni v zakoleb; iz tega zakoleba v zagugu se takoj malo skloni in prednoži, a se takoj polagoma ulekni, tako da uleknenje dokončaš čim preideš navpični položaj krogov na mestu, a iz tega uleknenja krepko zamahni v visoki predkoleb v predgugu. Najprvo se nauči dobro gugati v visu, zato ponavlja to guganje.

Vadba obrata: V tem visokem predgugu še malo prednoži ter

se s sunkom celega telesa obrni, prekrizaj jermena, pri tem se pa dobro ulekni a takoj za tem pa se že skloniš, malo prednožiš noge in nadaljuješ predgug kakor je zgoraj opisano.

2. V predgugu vis vznosno — zagug — v predgugu podmetno vis — zagug — v zagugu seskok.

Podmetno v vis napravi sledeče: V predgugu mahni z nogama visoko naprej ter se spusti v vis, toda telo je malo sklonjeno.

24. u r a

Krogi doskočni: Osnova: vesa in izmena vese.

1. Vis vznosno — z izvinkom seskok.

Iz visa vznosno suni v uleknenje nazaj, istočasno razširi roke in zakloni glavo; čim se izviješ, takoj spusti kroge in doskoči.

2. Ponovi 1. vajo!

3. Vis vznosno — zavesa z d. čez d. podleht, leva noga vodoravno — vis vznosno, telo uleknjeno — zavesa z l. čez l. podleht, d. noga vodoravno — vis vznosno — zakoleb — s predkolebom seskok s $\frac{1}{1}$ obratom.

Seskok z obratom napravi sledeče: V predkolebu malo prednoži ter se s sunkom celega telesa obrni, prekrizaj jermena in šele po obratu seskoči.

4. Ponovi 3. vajo!

25. u r a

Krogi dosežno v gugu. Osnova: Guganje - podmet v predgugu

Gug z zapotekom.

1. Guganje — v predgugu seskok. V prednji mrtvi točki predguga mahni v predkoleb pri tem pa spusti kroge.
2. V predgugu vis vznosno — v zagugu izvinek nazaj — v predgugu vis vznosno — guganje v visu vznosno — v predgugu podmet.
3. V predgugu vis vznosno — podmet. V mrtvi točki predguga mahni z nogami visoko naprej ter se spusti v let. Podmet vadi najprej na nizkih krogih in čez vrstico. (Glej 11. uro!)
4. Vadi guganje v visu vznosno, izvinek nazaj in podmet.

26. u r a

Krogi doskočno. Osnova: prevrat raznonožno nazaj — izvinek nazaj.

1. Vis — polagoma s skrčenimi nogami vis vznosno — vis strmoglavo — vis vznosno — vis zadaj — s pokolebom vis vznosno — zakoleb — s predkolebom seskok s $\frac{1}{1}$ obratom.

2. Ponovi 1. vajo!
3. Vis vzosno — zakoleb — s predkolebom prevrat raznožno nazaj.
4. Vis vzosno — izvinek nazaj — vis vzosno — vis zadaj — s pokolebom vis vzosno — zakoleb — s predkolebom seskok s $\frac{1}{2}$ obratom.

Stanko Burja

Pesem sokolskih legij

II. del

I.	1	So-	Vzklon — vzravnavava v stojo izstopno z l. naprej —predročiti ven, dl. gor, pesti in sp.
	2	kol	upogniti gor, podleht pred nadleht, h. gor, pesti in sp.
II.	1	vsak	s $\frac{1}{2}$ obratom v d. na prstih obeh nog v stojo odnožno z d. — prožiti naprej in sp. odročiti s podarkom, hrbti spred, pesti odpreti.
	2		Drža.
III.	1	je	} S čelnimi krogi gor priročiti, h. spred in sp.
	2	ju-	
IV.	1	nak,	z d. izpad naprej, zmerni predklon — z l. predročiti gor, z d. odročiti, h. gor.
	2		Drža.
V.	1	da	Vzklon, vzravnavava s $\frac{1}{4}$ obratom v l. v stojo odnožno z l. — predročiti gor, h. gor (z d. po najkrajši poti) in sp.
	2	za	z l. z boklim lokom v l. priročiti, h. spred, d. upogniti not, h. gor, prsti se dotikajo d. ramena.
VI.	1	dom	Stoja izstopno z l. naprej — z l. odročiti gor, dl. spred, z d. drža.
	2	ži-	Drža.
VII.	1	vlje-	Z l. drža, z d. suniti gor ven, dl. spred, pogled gor in sp.
	2	nje	poklek na d. — predklon trupa in glave (prsi na stegnu l. noge), predročiti ven, z dlanmi se opiraš na tla.
VIII.	1	rad	} Drža.
	2		

IX.	1	Kdor	} Vzklon — vzravnava v stojo spetno — poluzasuk v l. — z l. čelni krog not uločeno (na 1 odročiti gor uločeno, dl. gor, hitro in sp. na 2 priročiti) pogled za roko in sp.
	2	Slo-	
X.	1	van	odsuk in poluzasuk v d. — z d. čelni krog not uločeno (kakor IX. 1. 2.) in sp.
	2		
XI.	1	mu	odsuk — z l. čelnim uločenim boklim lokom not predročiti gor uločeno in sp.
	2	je	l. predročiti ven uločeno (s poudarkom), dl. gor in sp. z d. s čelnim uločenim boklim lokom not predročiti gor not uločeno in sp.
XII.	1	drag	d. predročiti ven uločeno (s poudarkom), dl. gor. Drža.
	2		
XIII.	1	po	Prožiti naprej in sp. odročiti, dl. gor in sp.
	2	je-	upogniti gor, podlehti pred nadlehti, hr. gor in sp.
XIV.	1	zi-	vzpon — suniti naprej gor, hrbti gor in sp. spon — z boklim lokom ven priročiti in sp.
	2	ku	
XV.	1	du-	stoja skrižno z d. spredaj in $\frac{1}{1}$ obrat v l. v vzpon spetno — z l. s čelnim uločenim lokom not vzročiti uločeno, h. gor.
	2	hu	$\frac{1}{1}$ obrat v l. v stojo skrižno z d. zadaj — z d. s čelnim uločenim lokom not vzročiti uločeno, h. gor, pogled gor in sp.
XVI.	1	brat	s prisunom d. stoja spetno — predročiti ven (krepko), dl. gor.
	2		Drža.

O B J A V E _____

ŽUPNE VESTI

PROGRAM SOKOLSKE GOZDNE SOLE

za naraščaj so do podrobnosti sestavili bratje iz odseka za taborenje, na svoji prvi seji. Gozdna šola bo od 18. julija do 8. avgusta t. l. v bližini Mozirja. Taborili bomo pod lastnimi šotori, ki jih bo župa nabavila s prispevki vseh župnih edinic. V gozdni šoli bo 40 gojenčev in 8 članov vodstva, ki so si med seboj razdelili obširno snov. Določenih je skupno 45 učnih ur. Sokolski misli sta namenjeni dve uri. Vseh ideoloških predavanj pa bo 14 v 18 urah. Razlaga Tyrševga telovadnega sestava bo zavzela 8 ur, proste panoge 4 ure, streljanje (z zračnimi puškami) tudi 4 ure itd. V načrtu šole je tudi vsakodnevna praktična vaja v vodstvu telovadnih vrst, zlasti

dečjih, da bodo tako imeli tečajniki priliko pripravljati se za bodoče sokolske vaditelje. V razporedbi predavanj sta upoštevana dva prosta dneva za izlete. Ob nedeljah pa bodo tekme v plavanju, veslanju, prostih panogah in odbojki. Gozdna šola bo zaključena z akademijo, za katero se bodo vršile priprave od prvega dne skupnega bivanja v taboru.

Program šole, ki je izdelan do podrobnosti, je sestavljen tako, da bo v šoli moral ves čas vladati pravi sokolski duh požrtvovalnosti in bratske solidarnosti.

Vse župne edinice so že prejele razpis za sokolsko gozdno šolo in prosimo, da stavljenega roka za prijave ne zamudijo.

PRIREDITVE ŽALSKEGA OKROZJA

Okrožne tekme moške in ženske dece bodo 26. maja t. l. dopoldne v Žalcu. V nedeljo 29. maja dopoldne pa bodo v Žalcu tekme članstva in naraščaja, popoldne javni nastop.

Društvo v Sv. Petru v Sav. dolini priredi svoj javni nastop 7. avgusta t. l.

Sv. Križ pri Kostanjevici. Na novo službeno mesto v Velenje je odšel br. dr. Saje Jule, zdravnik v Kostanjevici. Ves čas svojega službovanja v Kostanjevici je bil tudi zdravstveni referent našega društva. Zelo bomo pogrešali med nami njegovo osebnost, zlasti njegovo pomoč in bratsko razumevanje razmer pri nas. Bratom v Velenju čestitamo na pridobitvi br. dr. Sajeta, a mi želimo odličnemu zdravniku v novem kraju obilo uspehov.

IZ ŽUPNEGA TO

OBJAVE ŽUPNEGA NACELNISTVA

Za letošnje okrožne splošne tekme so izžrebani sledeči osmero boji: za člane in moški naraščaj vseh oddelkov.

A) s k u p i n a: za društva, ki imajo drog in konja.

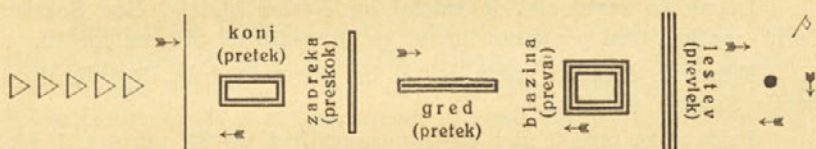
1. Ustmena tekma v poznavanju Sokolstva. — Sokolska misel: prva štiri vprašanja. Zgodovina Sokolstva: prva štiri vprašanja. Ustrojstvo: prvih deset vprašanj.
2. Tekmovalna prosta vaja: nastop k prostim vajam in odstop. (zletne praške proste vaje). a) prosta vaja III. del, b) raznoterosti 2. vaja, c) poskoki 2. vaja.
3. Vesno orodje: Drog, 1. vaja.
4. Oporno orodje: Konj z ročaji, oziroma z enim ročajem, 1. vaja.
5. Preskok čez konja: a) na šir brez ročajev, 2. vaja; b) vzdolž brez ročajev, 3. vaja.
6. Skok v višino z zaletom.
7. Suvanje krogle.
8. Tek na 100 m oziroma 60 m.

- B) skupina: za društva, ki imajo drog in bradljo ter konja ali kozo za preskok, iste vaje kakor skupina A).
- C) skupina: za društva z enim orodjem ali brez orodja.
1. Ustmena tekma.
 2. Tekmovalna prosta vaja.
 3. Plezanje s prislonom 7 m, ali eno orodje.
 4. Skok v višino z zaletom.
 5. Suvanje krogle.
 6. Tek na 100 m oziroma 60 m.

Opozarjamo društvena načelnštva, da morajo letos vsi tekmovalci tekrovati v splošnih tekmah, sicer ne bodo pripuščeni na nobeno specialno tekrovanje (odbojka, plavanje, proste panoge, smučanje i. t. d.).

BOJNE TEKME moškega nar. na župnem zletu v Celju, 12. VI. 1938.

Da bo spored župnega zleta pestrejši nastopi moški naraščaj tudi z bojnimi tekmami, oziroma tekmuje v teku z ovirami. Vrsta šteje 5 tekmovalcev. Na znamenje steče 1. tekmovalc, preteče konja, zapreko preskoči, gred preteče, na blazini napravi preval, med klini

lestve se prevleče, teče okoli zastavice in nazaj k vrsti brez preskokov, pretekov itd., kjer se dotakne naslednjega v vrsti, ki takoj steče in ponovi vse isto kot prvi. Zmaga vrsta, ki prva dokonča tekrovanje brez grešk.

DOMA BODO OSTALI

vsi molodušni in bojzljivi in peščica onih, ki so se v nedavno pretekli dobi vrinili med nas, da jim Sokolstvo služi za lestvico, pa so se sedaj potuhnil.

O, le naj ostanejo doma! Še vedno nas bo dovolj na župnem zletu

KER PRIDEJO V CELJE 12. JUNIJA

Vsi naši stari osiveli borci, ki so v naši župi sokolovali že v črnožoltih časih in so ostali zvesti samim sebi, vsi, ki so gradili in še gradijo ponosno sokolsko stavbo v svobodni Jugoslaviji, pa jih ni strah sovražnega piša, ki se zaganja tu pa tam v nas. Vsi mladi, ki krepijo svoje mišice in svojega duha v sokolskih telovadnicah, da z izvedbo svojih vaj še enkrat izpričajo, da je

CELOTA VSE, POSAMEZNIK NIC!

Župni strokovni odbor. Z načelništvom, izvoljenim na župni glavni skupščini dne 20. februarja t. l. so člani župnega strokovnega odbora tudi vsi okrožni načelniki in načelnice. Na seji dne 7. maja se je odbor sestavil in izpopolnil sledeče: tajnik in novinar Čepin Franjo, zapisnikar, knjižničar in statističar Prestor Jože, poročevalci za naraščaj Klun Franjo in Burja Silva, za deco Toplak Juro in Lojk Milka, za proste panoge Urbančič Adolf in Križmanič Marjuči, za plavanje Gala Gojmir, za zimske igre Preteršek Feri, za taborenje Pahor Drago, za streljanje Tkalčec Jakob, predsednik zdravniškega odseka dr. Bregant Marjan, praporščak Wltawsky Bernard. Mesto poročevalca za igre si je pridržalo načelništvu za se. Člani in članice odbora so še: Burja Stane, Poljšak Rastko, Vidmar Lojze, Gruden Danica, Lojk Milka in Müller Cilka.

Note (klavirski izvleček) h godbi za župne proste vaje moške in ženske dece, se dobijo pri župi.

Za župni zlet je prijavljenih 378 članov, 198 članic, 257 moškega naraščaja in 172 ženskega naraščaja. Bratje načelniki in sestre načelnice, skrbite, da število še naraste.

Organizirajte tudi narodne noše za povorko.

Lepak za župni zlet je izdelal br. Ferlež Matija, član Sokola Celje - matica. Čim prejmete lepak, ga izobesite na vidnem mestu.

Filmanje župnega zleta izvrši br. Kramar Jože, lastnik drogerije Sanitas v Celju.

Prijave za praški zlet pošljite zanesljivo do 31. maja t. l. Po tem roku se nobena prijava ne vzame v poštev.

IZ ŽUPNEGA PROSVETNEGA ODBORA

Bratje prosvetarji! Ste prečitali objavo ŽPO v 4. številki Župnega vestnika? Če niste izvršili še vsega kar Vam je bilo takrat naročeno, izvršite sedaj! Še je čas! Župni zlet bo pokazal ali ste izvršili svojo dolžnost. Zadnje tedne pred župnim zletom izrabite za propagando za čim častnejšo udeležbo na zletu. Posebno skrb posvetite narodnim nošam. ŽPO je poskrbel za razmnožitev sokolskih pesmi, ki naj se razširijo med članstvo. Kljub posebnemu sporočilu (okrožnica št. 4, točka 4) je le malo društev naročilo te pesmi. Pohitite z naročilom in vadite petje sokolskih koračnic.

15. maja je potekel rok za prijavo predavateljev glasom 1. točke naše četrte okrožnice. Svojo dolžnost pa so izvršila le redka, zelo redka društva. Kje so druga? Čakamo!

Brate in sestre, udeležence zleta v Pragi, ki Prago že poznajo, prosimo, da se javijo ŽPO za vodnike, da bodo razkazali bratom in sestram Prago.

Četudi je naše delo osredotočeno na župni zlet, vsesokolski

zlet v Pragi in domače letne nastope, ne smemo pozabiti sestaviti in pripraviti program za proslavo 6. septembra, predno gremo na počitnice.

PROSVETNO DELO NAŠIH DRUŠTEV V APRILU

Predavanja: Brežice: Vzgoja sokolske mladine. — Krško: Jadranski kraji in ljudje; Dr. Janez Mencinger (ob stoletnici rojstva). — Sv. Jurij pod Taborom: Naša pota in cilji. — Zagorje: O Češkoslovaški (skioptično predavanje).

Proslave: Štore: Župančičev večer. — Trbovlje: Župančičev večer.

Dramske prireditve: Braslovče: »Kralj na Betajnovi«. — Gornji grad: »Namišljeni bolnik«. — Krško: »Učiteljica«. — Sv. Peter v Sav. dol.: »Sin«. — Štore: »Kakor stari, tako mladi« (opereta). — Trbovlje: »Krog s kredo«. — Zagorje: »Na ledeni plošči«.

Mladinska akademija: Laško.

SOKOLSKI TISK

Prof. dr. K. Weigner — M. Kovačić: Naša naloga, smer in naš cilj po 75 letih. To delo je napisal pokojni brat dr. Karel Weigner, rektor češke univerze v Pragi, ki se je tako s svojim znanstvenim delom, kakor tudi s svojim srcem navezal na Tyrševo Sokolstvo, dokazujoč, da je Tyrševa sokolska organizacija s svojo ideologijo sodobna tudi v daljni bodočnosti. Uprav v dokaz te teze je napisal v naslovu citirano študijo, ki smo jo v prevodu br. Maksa Kovačiča in v založbi Jugoslovenske sokolske matice prejeli tudi mi, jugoslovenski Sokoli.

Tyrš je v svojem članku »Naša naloga, smer in naš cilj« postavil geslo »Večno gibanje — večno nezadovoljstvo!« To je predpogoj vsakemu napredku, vsakemu izboljšanju. Naloga Sokolstva pa bodi vzgoja naroda, v katerem je treba vzgojiti duh resničnega domoljublja! Temeljni stebri te narodne vzgoje so: disciplina, svoboda, enakost, nrvnost in bratstvo. Vsa duhovna in nrvstvena vzgoja sloni na telesni vzgoji, ki obenem zviša ob odpornosti in zdravju posameznika tudi brambeno silo vsega naroda. In ta sila je češkemu narodu življenjska potreba, ker je češka demokracija

Le naprej, brez miru, za sokolskim praporom... zapojemo večkrat navdušeno. Pa ne, da bi se sedaj potuhnili, ko nas zove dolžnost na župni zlet v Celje. To bi bilo grdo licemerstvo, nevredno pravega Sokola. Zato pa 12. junija vsi v Celje, da bomo zopet krepko zapeli: Le naprej...!

v današnji Evropi kakor visok steber na nasipu, v katerega se zaganjajo valovi plimovanja od vseh strani.

Beneš pa je svojim povedal: »Usoda malih narodov v Srednji Evropi temelji na tem, v kakšni meri se znajo postaviti v službo napredka in humanitete«. V teh besedah je vsebovana ista misel, kot jo je izrekel Tyrš o vlogi malih narodov. In v teh besedah je tudi Tyrševo in sokolsko bratstvo. V bratstvu je bistvo demokracije, bistvo medsebojnega spoštovanja in prave enakosti. Tu je izvor prave prostovoljne discipline, ki vzpostavlja prostovoljen, dober red ter s tem onemogoča nasilje in diktaturo. Prava demokracija pa zahteva tudi socialno enakost in vključuje v svoj program razumno izpremembo socialne in gospodarske strukture po evoluciji, nikakor pa ne po revoluciji. Po Masaryku je socialna preureditev stvar razuma in srca, ne pa teorija, strasti in gneva. Z nasiljem se da porirati, ne pa graditi. — Modrost, napisana pred tričetr stoletja od našega ustanovitelja Tyrša, vodi še danes naše delo in borbe.

Samo 3 din stane ta 16. zvezek »Sokolske knjižnice«, pa ga vsem toplo priporočamo.

RAZNO

Ah, ti Sokoli! Oni dan so priredili nekak izlet na Rakek. Objektivni poročevalci so jih našeli 2831. Oni pa, na vrat na nos: »5259 nas je bilo!« Pa še kralju in svojemu starešini so javili to laž. Taka predrznost! Sicer pa kaj naj drugega človek pričakuje od takih, ki se pajdašijo z — boljševiski.

Dobro mu je povedal! Oni, ki so jih »razmere« privedle k Sokolu in so, želeč izrabiti te »razmere«, bili veliki Sokoli — seveda samo v besedi — morajo čakati zopet na »razmere«, da se pokažejo s sokolskim znakom. Toda vedite bratje: le enkrat so nas »razmere« zavedle! Odslej hočemo z vsestranskim delom sami ustvarjati razmere, ugodne za naše sokolsko življenje. Sokol more biti danes le tisti, ki ima dovolj poguma, da v bratski sokolski zajednici sam ustvarja »razmere«. Kdor s prekrizanimi rokami čaka, da ga po drugih pripravljene razmere vržejo zopet na površje, naj zapusti naše vrste, naj ob strani »s simpatijami« opazuje naše delo. Ko uspemo, nam lahko tudi s ploskanjem pokaže svoje odobravanje in veselje, a s sokolskim imenom se ne more več ponašati.

(Iz Sokol. vjesnika župe Varaždin.)

Pomagaj si sam! Na zanimiv način izvajajo to lepo geslo bratje in sestre iz Sokolskega društva v Klatovem, v jugozapadni Češki. Deca in naraščajniki zbirajo nepotrebne kovine: kovinske dele nepokvarjenih strojev, stare svinčene plombe, končke stanjola itd. Vse to bodo prodali in izkupiček razdelili med revnejše pripadnike društva, da se jim omogoči potovanje na zlet v Prago.